

26643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

nr. Lijst van vragen en antwoorden

Vastgesteld

De vaste commissie voor Digitale Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het rapport van de Algemene Rekenkamer van 18 mei 2022 inzake "Algoritmes getoetst; De inzet van 9 algoritmes bij de rijksoverheid" (26643, nr. 854).

De daarop gegeven antwoorden zijn hierbij afgedrukt.

Voorzitter van de commissie,
Kamminga

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Tilburg

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1	Kan de gemaakte nulmeting door de Auditdienst Rijk (ADR) over het Rijksbrede IT-beheer met de Kamer worden gedeeld?			
2	Kan het Rijksbrede kader voor algoritme- en IT-beheer met de Kamer worden gedeeld?			
3	Welke algoritmes bij overheidsdiensten zijn gekoppeld aan grote geldstromen?			
4	Hoe vaak is er in 2021 gebruik gemaakt van het Criminaliteits Anticipatie Systeem (CAS)? Op welke manieren?			
5	Wat is er afgelopen jaar gedaan om te komen tot Rijksbrede kaders en toezicht daarop voor: 1- autorisatiebeheer; 2- wijzigingenbeheer; 3 - beveiliging van IT-componenten; 4 - Back-up en recovery?			
6	Op welke manier worden er signalen doorgegeven aan gemeenten die volgen uit het gebruik van het algoritme dat signalen afgeeft over de rechtmatigheid van bijstandsuitkeringen? Zijn er gegevens over hoe vaak gemeenten deze signalen oppakken en deze correct blijken te zijn? Zo ja, kunt u deze cijfers delen?			
7	Hoe wordt nu per departement getoetst dat in gebruik zijnde algoritmes voldoen aan het toetsingskader van de Algemene Rekenkamer?			
8	Wat vindt u van de afhoudende reactie van de politie en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)?			
9	Kunt u een lijst geven van alle algoritmes die bij de Belastingdienst gebruikt worden?			
10	Kunt u een lijst geven van alle algoritmes die bij het Inlichtingenbureau (IB) gebruikt worden?			
11	Op de site van het Inlichtingenbureau staat: "Maakt het IB bij de verwerking van info gebruik van algoritmes? Het IB koppelt bestanden, maar kent hierbij zelf geen scores toe op basis waarvan wel of juist géén informatie verzameld en beschikbaar wordt gesteld. Het Inlichtingenbureau gebruikt ook geen andere programma's of algoritmen die voorspellende, classificerende of associërende elementen hebben. Omdat het IB slechts zorgt voor de bestandskoppeling van bestanden uit verschillende gegevensbronnen, beschikt het Inlichtingenbureau zelf niet direct over de gegevensbestanden. (Persoons)gegevens van bijvoorbeeld de Rijksdienst Wegverkeer (RDW) of UWV zijn voor het IB beschikbaar om informatie op te halen. Met deze informatie kunnen die gemeenten vervolgens de rechtmatigheid van een uitkering vaststellen of juist kwijtschelding van lokale belastingen			

	toekennen."		
	Hoe rijmt u dat met het algoritme dat hier besproken wordt?		
12	Kunt u, voor ieder van de negen, door de Algemene Rekenkamer, getoetste algoritmes, per algoritme nagaan, wat de werking is van het algoritme, welke informatie in ieder van deze algoritmes is gestopt, welke besluiten worden door die algoritmes genomen en hoe de data ervan gebruikt wordt?		
13	Worden er ook zelflerende algoritmes gebruikt door de overheid? Zo ja, hoeveel? En bij welke departementen? Zijn er ook zelflerende algoritmes die ook automatische besluitvorming hebben?		
14	Bestaat er een kader binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de hand waarvan besloten wordt wanneer een algoritme met geautomatiseerde besluitvorming gebruikt wordt? Kan deze met de Kamer gedeeld worden?		
15	Op welke manier wordt getoetst of de uitkomsten van de algoritmes, die niet aangemerkt worden als risicovol, daadwerkelijk correct zijn?		
16	Is er een inschatting te maken hoeveel werk uit handen wordt genomen van ambtenaren door het gebruik van algoritmes bij de overheid? Zo ja, hoeveel?	4	
17	Welke specifieke verbeteringen zijn er mogelijk ten aanzien van de inzet van (extra) IT-beheersmaatregelen om data en algoritmes te beschermen?	6	
18	In hoeverre geeft het onderzoek van de Algemene Rekenkamer aanleiding tot het opstellen van een algemeen kader voor het gebruik van algoritmes door overheidsinstellingen?	8	
19	Is het mogelijk dit toetsingskader te gebruiken voor alle algoritmes binnen de overheid die grote impact hebben op mensen (als die algoritmes toevallig gebruikt worden of effect hebben door meer dan 1 miljoen mensen)?	9	
20	Op pagina 10 onderaan schrijft de Algemene Rekenkamer: "De minister heeft hierdoor bij deze organisaties een toezichhoudende taak en moet over het functioneren en presteren van de organisatie informatie kunnen verstrekken aan de Tweede Kamer." Bent u bereid de bovengenoemde informatie over het presteren van algoritmes bij overheidsorganisaties aan de Kamer te verstrekken?	10	
21	Hoeveel andere algoritmes (grote algoritmes die effect hebben op meer dan 1 miljoen mensen bijvoorbeeld) zijn er die automatische besluitvorming hebben, naast de vier algoritmes die in de tabel staan?	12	
22	Is er een indicatie te geven hoeveel tijd het heeft bespaard om tot uitkering van de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) te komen door het gebruik van algoritmes in vergelijking met het niet gebruiken van algoritmes?	16	17
23	In de tabel/figuur is te zien dat het algoritme van de politie aan geen enkel van de eisen van de toetsingskader voldoet, kunt u dit specifieke algoritme uitgebreid toelichten? Wat doet het algoritme, door wie worden de besluiten genomen en hoe worden mensenrechten als privacy door dit algoritme geschonden?	20	
24	Meerdere algoritmes kwamen niet door het toetsingskader heen. Is ook overwogen het toetsingskader op basis daarvan te herzien? Is het überhaupt mogelijk om technisch ingewikkelde algoritmes binnen het toetsingskader op te stellen?	21	
25	Heeft u indicaties dat er binnen de Rijksoverheid en de uitvoeringsorganisaties incidenten zijn geweest met de inzet van algoritmes als gevolg van gebrekkig IT-beheer? Zo ja, kunt u deze incidenten omschrijven?	27	29
26	Wat gaat u doen om het IT-beheer bij algoritmes te verbeteren?	28	
27	Heeft u er zicht op of er naast de DG migratie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, andere overheidsinstanties zijn die de ontwikkeling van hun algoritme hebben uitbesteed en daarom geen, of onvoldoende inzicht, hebben of de risico's met betrekking tot de algoritmes worden beheerst, bijvoorbeeld welke	29	31

	variabelen bij de inzet van algoritmes worden gebruikt? Zo nee, hoe waarschijnlijk acht u dit?	
28	Neemt u naast maatregelen om bias in algoritmen tegen te gaan, ook maatregelen om bias in data in de toekomst tegen te gaan? Zo ja, welke maatregelen zijn dat, los van het opschonen van vervuilde data bij de Rijksoverheid?	35
29	Wordt verwacht dat, met de vier aanbevelingen die gedaan worden, de problemen omtrent algoritmes volledig worden ingeperkt en voldoen aan alle eisen in de toetsingskader?	35
30	In hoeverre bent u voornemens, nu de Algemene Rekenkamer de inzet van negen algoritmes bij de overheid heeft getoetst, zelf andere algoritmes te (laten) onderzoeken?	37
31	Worden naast deze negen algoritmes nog meer algoritmes getoetst aan het toetsingskader?	37
32	Hoe verhoudt het toetsingskader van de Algemene Rekenkamer zich tot andere toetsingskaders zoals het IAMA, Datasheets for datasets en Model cards for models? Wordt binnen de Rijksoverheid inmiddels gebruik gemaakt van één gestandaardiseerd toetsingskader?	44